

Betreft
Inventarisatie knelpunten sociale firma's in corona crisis

Datum
24 maart 2020

corona crisis
knelpunten voor sociale firma's en hun medewerkers
wat is er nu noodzakelijk?

Net als alle bedrijven en instellingen worden sociale firma's hard getroffen door de coronacrisis. Er zijn er veel die hun deuren moeten sluiten; een deel werkt door met het leveren van diensten op afstand, maar ook zij zien hun omzet teruglopen. Dat heeft op korte en lange termijn grote gevolgen.

1. Grote zorgen om de medewerkers

Sociale firma's bieden werk en dagbesteding aan mensen met een grote achterstand tot de arbeidsmarkt. Onder hen zijn veel mensen met fysieke en psychische problematiek. Veel van hen zitten nu thuis, terwijl juist voor hen het belang van meedoen cruciaal is. Werk en dagbesteding zorgt voor structuur, voor een netwerk, voor het doorbreken van eenzaamheid, voor het voorkomen van terugval in een verslaving, en een inkomen of een kleine vergoeding voor deelname aan dagbesteding. Alle sociale firma's doen grote moeite om contact met hen te onderhouden, zodat ze hen op een of andere manier kunnen ondersteunen.

Het is noodzakelijk om de ervaring hoe contact te houden/alternatief aanbod op zetten met elkaar te delen en waar mogelijk nieuwe vormen te vinden. De Omslag deelt de ervaringen op <https://www.deomslag.nl/nl/archief/2020/03/de-omslag-in-actie/167>. We volgen alles zoveel mogelijk en horen graag ieders ervaringen en ideeën. Laten we elkaar op de hoogte houden.

Daarnaast maken we ons ernstig zorgen over de iets langere termijn. We moeten er samen alles aan doen om de banen en werkplekken voor de doelgroep te behouden: en zeker ook als de coronacrisis voorbij is. Daartoe moeten er nu al direct maatregelen ter ondersteuning van de sociale firma's worden genomen.

2. Verheldering en maatwerk nodig t.a.v het noodfonds Rijksoverheid (NOW)

Voor mensen die een baan hebben en niet kunnen werken betaalt de Rijksoverheid een vergoeding tot 90% van de loonsom. Die vergoeding is gerelateerd aan het omzetverlies van de onderneming. Dus een bedrijf dat 50% omzet verlies heeft, kan een vergoeding krijgen van $90\% \cdot 50\% = 45\%$ van de loonsom. Uiteraard kunnen ook sociale firma's van het NOW gebruik maken: <https://www.deomslag.nl/nl/platform/actuele-regelingen>

Aandachtspunten waar helderheid over nodig is:

- *In de notities wordt gesproken over de loonsom. Gaat het hier om het brutoloon van de werknemers of om het brutoloon inclusief alle werkgeverslasten?*
- *Is deze regeling ook van toepassing op medewerkers met loonkosten subsidie? Dus voor iemand met 50% loonwaarde: krijgt de werkgever dan ook inderdaad een vergoeding van 50% van de NOW vergoeding? De gemeente probeert hier duidelijkheid over te krijgen.*

3. Geen facturatie voor gedetacheerde medewerkers vanuit gemeente

Bij veel sociale firma's werken mensen op basis van een detachingscontract. Ze zijn in dienst bij sociale werkvoorziening Pantar of de gemeente. Als deze mensen niet kunnen werken omdat er geen werk is, dan is het voor bedrijfsvoering van de sociale firma noodzakelijk dat de kosten voor de detachering voor de huidige periode niet worden gefactureerd. We horen dat er mondeling hierover toezeggingen worden gedaan maar:

Het is noodzakelijk dat de gemeente Amsterdam formeel bevestigt dat voor gedetacheerde medewerkers die niet kunnen werken geen kosten in rekening worden gebracht. Hier wordt ook gewerkt aan helderheid.

4. Vergoedingen voor dagbesteding aan onderaannemers moeten worden voortgezet
In principe zitten alle mensen die in dagbesteding zijn in deze periode thuis. Sociale firma's doen er dus alles aan om met deze mensen contact te houden, de eenzaamheid te doorbreken en waar mogelijk oplossingen voor hen te vinden. De begeleiders van deze groep werken dus waar mogelijk door. De kosten lopen dus ook door.

Het is noodzakelijk dat de vergoedingen van de hoofdaannemer (meestal een zorginstelling) aan de sociale firma ook doorlopen. Het is belangrijk dat: a) de gemeente dit ook vraagt aan de hoofdaannemer en b) de hoofdaannemer dit ook daadwerkelijk afsprekt met de sociale firma.

Extra aandacht is daarbij nodig voor mensen die wonen in een instelling voor Maatschappelijke Opvang/Begeleid wonen. Voor deze mensen lopen de afspraken met onderaannemers net iets anders dan de reguliere Wmo dagbesteding.

Ook hier geldt: duidelijkheid dat wordt doorbetaald is voor onderaannemers nu noodzakelijk. Alleen op die manier blijft ook dit zorg en werk veld in tact en kunnen mensen na de crisis weer naar hun dagbesteding en werk.

Tenslotte heeft een kleine groep dagbesteding gefinancierd van de WLZ. Ook voor deze groep geldt dat het heel wenselijk is om de financiering door te laten lopen. Zorgkantoor zal haar zorgorganisaties duidelijkheid moeten geven. Op dit moment wordt er gewerkt door het zorgkantoor aan een regeling.

Het is van belang dat het Zorgkantoor of de landelijke koepel (CvZ) duidelijkheid geeft dat WLZ dagbesteding wordt doorbetaald conform planning.

5. Coullance bij financiers

Het is van groot belang dat er uitstel komt voor het terugbetalen van leningen. Een aantal fondsen die participeren in sociale firma's zullen zeer binnenkort aan de betrokken sociale firma's laten weten dat zij uitstel krijgen.

Het is belangrijk dat ook andere financiers (waaronder banken) coullance verlenen bij het betalen van rente en aflossing van leningen.

6. Aanvullende maatregelen (o.a. huur van bedrijfsruimte)

Veel sociale firma's geven aan dat het NOW voor hen onvoldoende passend is. Hun loonsom is relatief laag. In vergelijking met andere bedrijven zitten de kosten meer in bedrijfsruimte en productiemiddelen. Die kosten worden niet meegenomen in de NOW vergoedingen. Dat betekent die sociale firma's harder getroffen worden. Er wordt dan ook diverse bedrijven gevraagd om maatwerk.

Uitstel van betaling en kwijtschelding van huur voor de periode dat er geen inkomsten zijn (bij gemeentelijke panden en ook bij panden van sociale verhuurders)

Ander maatwerk als al de voorgaande maatregelen niet passend zijn voor sociale firma's die in normale situaties een gezonde financiële basis hebben (we onderzoeken nu nog wat mogelijk/haalbaar is).

7. Subsidies door laten lopen

Soms maken sociale firma's ook gebruik van subsidie van de gemeente of stadsdelen. Het is in deze situatie noodzakelijk dat er geen vertraging optreedt bij de afhandeling van aanvragen en er coullant wordt gehandeld bij de verslaglegging.

Lopende ondersteuningsmogelijkheden voortzetten en coullant afhandelen.

brainstorm over nieuwe kansen

We willen graag met iedereen die daar aan mee wil en kan doen brainstormen over waar juist in deze tijd of erna nog extra kansen liggen. Denk aan het uitruilen van personeel, het opzetten van nieuwe bezorgdiensten, het creëren van werk op plekken waar tekorten aan arbeid ontstaan. Of juist nu het geven van cadeaus in de vorm van tegoedbonnen, het stimuleren van webverkoop van producten of het onderling inkopen bij elkaar. Continuïteit is belangrijk, het moet doorgaan!